

Researcher: Social Science Studies

(2017) Cilt 5, Sayı IV, s. 503-512

RSSS
ISSN:2148-2691

Ekoturistlerin Özellikleri ve Seyahat Etme Motivasyonları

Murad Alpaslan KASALAK ¹, Dilara BAHTİYAR SARI ²

Özet

Ekoturizm, her yaşta turistlere, gezginlere hitap edebilen geniş bir yelpazede değerlendirilen bir turizm çeşididir. Ekoturizme yönelenler sosyal, ekonomik ve çevresel sürdürülebilirlikle ilgilenen sorumlu tüketicilerdir. Ekoturist olarak nitelendirilen bu turist grubu, ziyaret ettikleri bölgelerde bulunan yerel topluluklarda otantik yerel deneyimler yaşamak için gönüllülük aktivitelerine katılırlar. Ekoturistler, seyahatlerinin gittikçe artan bir şekilde devam eden karbon ayak izini en aza indirmeyi amaçlarken akıllıca planlayıp bilinçli bir şekilde tatil planlarını yapmaktadır. Ekoturistler bu özellikleri bakımından çalışmanın konusu olmuştur. Çalışmanın amacı, yerli literatürde bulunmayan yabancı akademik araştırmalarda ortaya çıkan ekoturist profillerini değerlendirmek, ekoturistlerin sosyo-demografik özelliklerini, ekoturist tiplerini, ekoturistlerin seyahat etme nedenlerini ve motivasyonlarını sunmaktır. Bu amaçla yabancı literatür araştırılmış, derleme bir çalışma yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler

Ekoturistler,
Ekoturist Özellikleri
Ekoturizm
Motivasyon

Ecotourists Properties and Traveling Motivations

Abstract

Ecotourism is a type of tourism that is evaluated by a wide range of tourists of all ages, who can address travelers. Ecotourism is responsible consumers who are concerned with social, economic and environmental sustainability. Qualified as an ecotourist, this group of tourists participates in volunteer activities to experience authentic local experiences in local communities in the regions they visit. Eco Tourists are planning their vacation plans intelligently and consciously while aiming to minimize the ongoing carbon footprint of their travels increasingly. Eco Tourists have been the subject of studying these features. The aim of the study is to evaluate the ecotourist profiles emerging in foreign academic research that are not found in the domestic literature, to present the socio-demographic characteristics of ecotourists, ecotourist types, ecotourists travel motivation and motivations. For this purpose, a foreign literature survey and a compilation study were conducted.

Keywords

Ecotourists
Ecotourist Features
Ecotourism
Motivation

¹ Yrd.Doç.Dr., Akdeniz Üniversitesi Turizm Fakültesi Rekreasyon Yönetimi Bölümü, muradkasalak@akdeniz.edu.tr

² Doktora Öğrencisi, Akdeniz Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Turizm İşletmeciliği Bölümü, dilarabahtiyar0790@gmail.com

GİRİŞ

Ekoturizm, 'çevreyi koruyan, yerel halkın refahını sürdüren, yorumlama ve eğitim içeren doğal alanlara yönelik olarak yapılan sorumlu seyahat' olarak tanımlanmaktadır (TIES, 2015). Eğitim unsuru hem çalışanları hem de ziyaret eden turistleri kapsamaktadır. Bu anlamıyla ekoturizm, çalışanlara mesleki ve kişisel gelişimin yanı sıra eğitim için de büyük bir fırsat sunmaktadır. Otel çalışanlarına, günümüzde gelecekte çevreyi korumaya yönelik dersler vermektedir. Eko otelleri ziyaret ederken konuklar da eko uygulamaları konusunda eğitilmektedir. Böylece turistlerde çevreyi nasıl koruyacaklarını öğrenmektedir.

2002 yılının Ekoturizm Yılı seçildiği dönemde, Birleşmiş Milletler çevre programının Genel Müdürü Klaus Toepfer basına ekoturizme yönelik olarak, 'Genel bir hedef olarak, turizm endüstrisinin olumsuz etkilerini en aza indirecek ve çevreye özgü biyoçeşitliliğin korunmasını aktif bir şekilde teşvik edecek şekilde turizmin gelişmesi için bir fırsat sağlanmalıdır. Ekoturizm, ekolojik açıdan hassas bölgelerin korunması ve oralarda yaşayan nüfusun sosyo-ekonomik gelişiminin finansmanı için değerli bir araç olabilir.' şeklinde demiştir (2002). <https://www.theguardian.com/travel/2002/mar/09/ecotourism.guardiansaturdaytravelsection:27.10.2017>). Böylelikle ekoturizm koruma içgüdüleriyle hareket eden, yerel halka ekonomik katkı sağlayan sürdürülebilir bir seyahat şeklidir.

Ekoturizme yönelenler sosyal, ekonomik ve çevresel sürdürülebilirlikle ilgilenen sorumlu tüketicilerdir. Ekoturist olarak nitelendirilen bu turist grubu, ziyaret ettikleri bölgelerde bulunan yerel topluluklarda otantik yerel deneyimler yaşamak için gönüllülük aktivitelerine katılırlar. Ekoturistler, seyahatlerinin gittikçe artan bir şekilde devam eden karbon ayak izini en aza indirmeyi amaçlarken akılcıca planlayıp bilinçli bir şekilde tatil planlarını yapmaktadır. Ekoturistler bu özellikleri bakımından çalışmanın konusu olmuştur. Çalışmanın amacı, yerli literatürde bulunmayan yabancı akademik araştırmalarda ortaya çıkan ekoturist profillerini değerlendirmek, ekoturistlerin sosyo-demografik özelliklerini, ekoturist tiplerini, ekoturistlerin seyahat etme nedenlerini ve motivasyonlarını sunmaktadır. Bu amaçla yabancı literatür araştırılmış, derleme bir çalışma yapılmıştır.

EKOTURİST ÖZELLİKLERİ

Ekoturistler

Ekoturistler genel olarak ekoturizmin özelliklerine uygun seyahat eden, eğitim seviyesi yüksek, çevre bilincine sahip, risk almayı seven ve birazda maceraperest yönü ağır basan kişilerdir. Bolton (1997) ise ekoturisti; "kıymet bilirlilik, katılımcılık ve duyarlılık ruhu içinde, nispeten doğal özellikleri korunan alanları ziyaret eden kişi" olarak tanımlamıştır. Ekoturist, yaban hayatını ve doğal kaynakları kullanırken tüketici bir anlayışla yaklaşmaz, yöre insanlarının ekonomik refahına ve alanın korunmasına, doğrudan faydalanmaya yönelik istihdam yaratması açısından da ziyaret edilen alana katkıda bulunur (Akay ve Zengin, 2012: 116). Ekoturistlerin gerçekte kim olduklarının belirlenmesinde ekoturizmin özelliklerinden yararlanılabilir. Bu özellikler şunlardır:

- a) Turist Tipi: Doğal alanlara ve kültürel çevrelere seyahati seven, yerel kültürleri ve bölgeleri öğrenme ve değerini anlama isteğinde olan kişilerden oluşur.
- b) Yer: Genellikle doğal, bazen koruma alanları veya kültürel çekicilikleri kapsar.

c) Faaliyetler: Çevreye en düşük etki ile kaynakların kullanılması ve çevresel eğitimin desteklenmesine dayanır.

d) Olanaklar: Çevre dostu teknolojilerin ve yerel kaynakların kullanılmasını gerektirir.

e)Gelişine Yaklaşımı: Ekonomik gelişme ile koruma amaçlarının birleştirilmesine dayanır.

f) Gelişme Süreçleri:

• Toplum ve çevre üzerinde en az seviyede olumsuz etkiler oluşturmalı ve yerel halkı aktif olarak kapsamalıdır,

• Yerel topluluğa ekonomik faydalar sağlamalıdır.

• Ekoturistlerin doğa ve kırsal yaşamla etkileşim, sosyal etkileşim, bilme, tanıma, keşfetme, eğitim, bilimsel merak, bilgilenme, risk arayışı, kendini keşfetme, kendini gerçekleştirme, ekoturizmde teorik olarak doğanın kıymetini bilme, doğayı seyretme, bozmadan kullanma, doğayla iç içe olma, doğadan bir şekilde zevk alma gibi amaçları vardır (Çevirgen, 2004: 48-49).

1993 yılında Avustralya'da yapılan bir çalışmada, ekoturistlerin en fazla tercih ettikleri ekoturizm aktiviteleri ise sırasıyla şu şekildedir;

- ✓ Doğa Yürüyüşü
- ✓ Hayvan Gözlemleme
- ✓ Kuş Gözlemleme
- ✓ Balina Gözlemleme
- ✓ Kaplumbağaları Gözlemleme
- ✓ Timsah Gözlemleme
- ✓ Bitki Gözlemleme
- ✓ Doğa Fotoğrafçılığı
- ✓ Kamp Kurma
- ✓ Bilimsel Çalışma
- ✓ Sırt Çantası ile Gezmek
- ✓ Sanat Turları
- ✓ Dalma Sporu
- ✓ Tarih Turları (ea.gov.au:17.03.2017).

Ekoturist Tipleri

Bazı araştırmacılara göre, ekoturistler homojen bir yapıya sahip değildir. Beh ve Bruyere, (2007), Kerstetter, Hou ve Lin, (2004) ekoturist tiplerini belirlemeye yönelik segmentasyon üzerine yaptıkları çalışmalarda kümeleme yöntemini kullanmışlardır. Weaver (2010) Avustralya'da Lamington Ulusal Park'ta yaptığı çalışma sonucunda ekoturistlerin spektrumunu belirlemiş ve ekoturistleri soft (yumuşak) ve hard (sert) olarak iki grupta incelemiştir. Belirlenen ekoturist profili spektrumu şu şekilde uyarlanmıştır (Bahtiyar, 2017: 82). Hard/sert ekoturistler koyulaşan bir renge sahipken gittikçe açılan rengin son noktasını soft/yumuşak ekoturistler oluşturmaktadır.

Hard/Sert Ekoturistler

(Aktif, derin)

Soft/Yumuşak Ekoturistler

(Pasif, yüzeysel)

-Çevreye karşı güçlü bağlılık duygusu	-Çevreye karşı ılımlı bağlılık
duygusu	-Denge durumunun sürdürülebilirliği
-Gelişimin sürdürülebilirliği	-Çok amaçlı turlar
-Uzmanlaşmış turlar	-Kısa seyahatler
-Uzun seyahatler	-Büyük gruplar
-Küçük gruplar	-Fiziksel olarak pasif
-Fiziksel olarak aktif	-Fiziksel rahatlık
-Fiziksel meydan okuma	-Tüm hizmetleri beklerler.
-Az sayıda hizmet beklerler.	-Yorumlara önem verirler.
-Kişisel deneyime önem verirler.	-Daha çok seyahat acenteleri,
-Seyahat/gezi düzenlemelerini kendileri yaparlar.	-Tur operatörlerini tercih ederler.

Ekoturist tiplerinin belirlenmesinde kendini adama ve zaman unsurlarının öneminin vurgulandığı ve seyahatlerinin gerçekleştiği yerde ekoturizm deneyimi yaşamak isteyen turistler arasında yapılan bir çalışmada ise ekoturistler şu şekilde sınıflandırılmıştır;

1. Kararlı Doğa Turistleri: Eğitim, çöplerin kaldırılması veya buna benzer amaçlarla özellikle düzenlenmiş turlara katılanlardan veya bilimsel araştırmacılardan oluşur.

2. Kendini Doğaya Adanmış Turistler: Özellikle korunmuş alanları görmek için seyahat eden ve yerel, doğal ve kültürel tarihi anlamak isteyen turistlerden oluşur.

3. Belirli Bir Akımı Takip Eden Doğa Turistleri: Aslında kendileri için olağan olmayan, Amazon, Rwandan goril parklarını veya bu tip destinasyonları ziyaret eden turistler bu gruba girer.

4. *Tesadüfi Doğa Turistleri*: Daha genel seyahatlerinin bir parçası olarak tesadüfen doğa deneyimi yaşayan turistler bu gruba dâhil edilir (Fennell, 2003: 35).

Sheena ve arkadaşları (2015), Malezya'da Unesco'nun kültürel miras listesinde yer alan Kinabalu Park'ta 403 kişiye yaptıkları anket sonucunda ekoturistleri üç tipe ayırmışlardır. Bu tipler ve özellikleri şu şekildedir;

1)Yapısal Ekoturist:

• Ziyaret edilecek yerleri seyahat acenteleri yoluyla gezerler, deneyim sahibi olurlar, fauna ve flora hakkında bilgi sahibi olurlar.

• Seyahat ederken konforu tercih ederler.

• Uygun bir konaklama tesisi bulamadıklarında başka yerlere giderler bu yüzden seyahatleri kısa sürelidir.

2)Sert Ekoturist:

• Ziyaret edilecek yerleri kendileri düzenlerler.

• Uygun bir konaklama tesisi olmasa bile vahşi doğada kamp yaparlar.

3)Yumuşak Ekoturist:

• Gitme şansları varsa seyahat acentelerinin tur paketi kapsamında hazırladığı gezinin bir parçası olabilirler, rezervasyon yaparlar.

- Gidecekleri yerlerdeki gelişmelere ilgi duyarlar. Örneğin; Karayolları, konaklama

Ekoturistlerin Sosyo-Demografik Özellikleri

Uluslararası Ekoturizm Topluluğu'nun ekoturist pazar profili üzerine açıkladığı raporda şu sonuçlar ortaya çıkmıştır;

1. Ekoturistler en çok 35–54 yaş arasındadır,
2. Ekoturizm faaliyetlerine katılan erkek ve kadın oranları birbirine eşittir.
3. Ekoturistlerin %82'si üniversite mezunudur.
4. Aile yapısı açısından genel turistlerle aralarında anlamlı bir farklılık yoktur.
5. Katılım durumlarına bakıldığında, %60 gibi büyük bir oran 2 kişi olarak seyahat etmeyi tercih ederken, %15'i ailesiyle birlikte, %13'ü ise tek başına seyahat etmeyi tercih etmektedir.
6. En az bir kez ekoturizme katılan ve deneyimli olarak tabir edilen ekoturistlerin %50'si 8 ile 14 gün süreli seyahatleri tercih etmiştir.
7. Deneyimli ekoturistler genel turistlere göre daha fazla harcama yapmaya isteklidirler. Buna göre, %26'sı 1001 ile 1500 Amerikan Doları harcama yapmaya hazır olduklarını belirtmektedirler.
8. Seyahatin en önemli unsurları; ıssız ve sessiz doğal ortamlar, yaban hayatını gözlemlene ve uzun yürüyüşler ile trekking'tir.
9. Gelecekte seyahat etmeyi sağlayacak en önemli motivasyon unsurları ile ilgili sonuçlara bakıldığında ise birinci sırada doğal manzaradan ve doğadan hoşlanma yer alırken ikinci sırada yeni yerler görme ve yeni deneyimler yaşama yer almaktadır (TIES, 2000).

Wright (2001) belirlediği ekoturist pazar profilinde ekoturistleri ülkelere göre ayırmıştır. Ona göre ekoturistlerin sosyo-demografik özellikleri şu şekildedir;

Amerikalı Ekoturistler:

Aile Gelir Düzeyi: Yaklaşık 35 bin Amerikan Doları

Yaş: 18-24 (%10) ; 25-34 (%24) ; 35-44 (%25) ; 45-54 (%18) ; 55 ve üzeri (%23)

Cinsiyet: Aktivitelere bağlı olarak bay ve bayan oranları değişim göstermektedir.

Aile Durumu: %44 Evli

Eğitim: %75 Kolej mezunu ; %25 Yüksekokul mezunu

Kanadalı Ekoturistler:

Aile Gelir Düzeyi: 50 bin Kanada doları ve üstü (%57) ; 70 bin Kanada Doları ve üstü (%36)

Yaş: 25-34 (%11) ; 35-44 (%22) ; 45-64 (%46) ; 65 ve üzeri (%11)

Cinsiyet: Bay ve bayan oranları birbirine eşittir.

Aile Durumu: Belirtilmemiş

Eğitim: %64 Üniversite mezunu ; %24 Lise mezunu

Avustralyalı Ekoturistler:

Aile Gelir Düzeyi: Yüksek gelir grubu

Yaş: 20-29 (%36) ; 30-39 (%23) ; 50 ve üzeri (%27)

Cinsiyet: Bayan (%55) ; Bay (%45)

*Bay ve bayan oranları aktiviteye göre değişim göstermektedir.

Aile Durumu: Belirtilmemiş

Eğitim: Eğitim seviyeleri yüksek

İngiliz Ekoturistler:

Aile Gelir Düzeyi: 10 bin Pound altı (%13) ; 10-15 bin Pound (%15); 15-20 bin Pound (%22)

20-25 bin Pound (%17) ; 25-30 bin Pound (%12) ; 30 ve üzeri Pound (%21)

Yaş: 18-24 (%7) ; 25-34 (%15) ; 35-44 (%27) ; 45-54 (%24) ; 55 ve üzeri (%18)

Cinsiyet: Bayan (%54) ; Bay (%46)

Aile Durumu: %58 Evli ; %34 Bekar ; %8 Boşanmış

Eğitim: %23 Lisansüstü eğitim; %38 Üniversite mezunu;

%15 Yüksekokul mezunu; %25 Lise mezunu

ABD tur operatörlerinin TIES anketi sonuçlarına göre; dayanarak, ekoturistlerin tüketici profili olarak çoğu yaşları 30-65 arasında olup yükseköğrenimlerini tamamlamıştır. Genel olarak yeşil etiketleri takdir eder, önem verirler. Çeşitli şekillerde operatörlerini tercih ederler, bu şekiller sırayla; ağızdan ağıza, web sitesi, tekrar ziyaretler et, şirket promosyonları. Çoğu yabancı bağımsız gezginlerden oluşmaktadır. Kişilik özellikleri ise 'doğa ve seyahat sevgisi bulunan, meraklı ve maceracı' olarak ortaya çıkmıştır.

EKOTURİSTLERİN SEYAHAT ETME NEDENLERİ VE MOTİVASYONLARI

Ekoturistlerin motivasyonları vahşi ve el değmemiş doğal bir ortamda dağ, doğa, kuşlar, tropik ormanlar, ağaçlar, yabani çiçekler ve hayvan toplulukları hakkında bilgi edinmek, onları gözlemlemek ve doğa ile baş başa kalmak üzerinde yoğunlaşmaktadır. Yapılan bir araştırmada, ekolojik turistlerin motivasyonları şu şekilde sıralanmıştır;

- Tropik ormanlar,
- Vahşi ve el değmemiş doğa,
- Doğa hakkında bilgi edinmek,
- Kuşlar,
- Göller ve ırmaklar,
- Ağaçlar ve yabani çiçekler,
- Manzaranın ve vahşi hayatın fotoğrafını çekmek,
- Memeli hayvanlar,
- Ulusal ve bölgesel parklar,
- Fiziksel olarak aktif olmak,
- Benzer ilgi alanına sahip insanlarla tanışmak,
- Dağlar,
- Okyanus kıyıları,
- Eldeki zamanı iyi değerlendirme ve
- Kırsal bölgelerdir (Eagles, 1994: 64).

Kitle turistleri ile ekoturistler arasındaki farklılık bazı kaynaklarda ise şu şekilde sıralanmıştır;

- Kalabalık olmayan bölgeler,
- Uzak ve ıssız alanlar,
- Yaban hayatını ve doğayı tanıma,
- Yöre halkını ve kültürünü tanıma,
- Toplumsal faydalar sağlama,
- Bitkileri ve hayvanları gözleme,
- Doğaya karşı fiziksel olarak meydan okumadır (Wight, 2001:53).

Tur operatörlerinin TIES anketlerinden elde ettikleri bulgulara göre, ABD ekoturistleri arasında en popüler faaliyetler şunlardır; doğa gözlem ve yorumlama, macera sporları, kültürel geziler Ekoturistlerin tur operatörlerini seçmek için en önemli kriterleri ise şöyle sıralanmıştır:

1. Kalite, itibar ve güvenlik,
2. Destinasyon varış yerleri ve faaliyetleri,
3. Fiyat,
4. Sorumlu seyahattir.

İrlanda, Ulusal turizm geliştirme kuruluşu Fáilte Ireland ve önde gelen ekoturizm organizasyonu Greenbox ile birlikte yayınladığı Ekoturizm El Kitabı'nda ekoturistlerin motivasyon eden nedir? sorusuna şu yanıtları vermiştir;

- El değmemiş vahşi alanlar,
- İyi, kaliteli yerel yemekler,
- İyi, kaliteli yerel rehberler,
- Erişilebilir ve güncel bilgiler,
- Yerel halkla tanışma ve iletişim kurma,
- Yerel kültürü deneyimleme,
- Yeni bir şeyler öğrenme,
- Yerel olarak işletilen küçük konaklamalardır

(www.failteireland.ie/FailteIreland/.../Ecotourism_Handbook, erişim tarihi: 07.04.2017).

Avustralya'da Ulusal Park'ta 65 yaş üstü ve 65 yaş altı yetişkin ekoturistlere yönelik yapılan bir araştırma sonucunda yaş grupları arasında motivasyon düzeylerinde anlamlı farklılıklar gözlenmiştir. Özellikle 'benzer ilgileri olan yeni insanlarla birlikte olma' ve 'mümkün olduğunca birkaç ekoturizm destinasyonunu daha ziyaret etme' 65 ve üzeri ekoturistler için motivasyon düzeylerinde önemli bir yere sahiptir (Lawton, 2002: 124). Aynı çalışmada yer alan diğer motivasyon unsurları şu şekilde sıralanmıştır;

1. Heyecan duyma ve macera dolu deneyimler yaşama,
2. Kendini keşfetme,
3. Dinlenme ve rahatlama,
4. Şehir hayatından kaçma,

5. Benzer ilgileri olan yeni insanlarla tanışma,
6. Daha önce yaşanan pozitif ekoturizm deneyimleri,
7. Mümkün olduğunca birkaç ekoturizm destinasyonunu daha ziyaret etme,
8. Yeni deneyimler kazanma,
9. Fiziksel olarak aktif olma ve
10. Doğayla baş başa kalmadır.

Yabancı literatürde ekoturist motivasyonu üzerine yapılan çalışmalarda, araştırmacılar farklı sınıflandırmalar arasında farklılıklar bulmuşlardır. Brieau ve arkadaşı (2011), çevreye saygılı olmanın turistler için en önemli motivasyon olduğunu ifade etmiştir. Durif ve arkadaşları (2011), bir turist için en önemli motivasyon kaynağının doğa ve yerel halkla temas halinde olduğunu belirtmiş ve turistlerin sağlık ve çevre kaygılarından dolayı seyahat ettiğini iddia etmiştir. Weaver (2002), öğrenme süreçlerinin doğayla yakın olduğunu belirterek; turistlerin ekoturizm gezileri yapmalarının en önemli nedenlerinin barış ve huzur içinde yaşamak olduğunu ifade etmiştir. Hovardas ve arkadaşı (2006), turistlerin doğayla ilgili yeni faaliyetlerin gözlemlenmesi, öğrenilmesi ve tecrübe edilmesiyle motive olabileceğini ifade etmiştir.

SONUÇ

Ekoturizm, bir ülkenin ekonomisi üzerinde olumlu bir etkiye sahiptir, çünkü işletmeler tur ajanslarından gelir, döviz elde etmektedir. Rehberlik hizmetleri, oteller ve özel rezerveler, el sanatları endüstrileri, ulaşım, gıda hizmetleri ve yerel yönetimler doğal yaşam alanlarını yönetmek ve korumak için bu gelir kaynağını kullanabilmektedir. Gelir, doğal ortamlardan, önemli ve değerli koruma projelerinin kaynak ve fonlanmasına yardımcı olarak üretilebilmektedir. Para, eko yolcuları ziyaret etmeye teşvik ederek ve kalış süresince cazibe merkezlerine giriş ücretleri, imtiyazlar ve lisanslar gibi ekstralar için ödeme yapılarak toplanır. Ekoturistler, turistik mekanlara ve gezilere para kazandırarak ulusal parklardaki ve diğer korunan alanlarda hem çevreye hem ev hanesine hem de toplum için istihdam ve gelir yaratmaktadır. Ekoturizm, doğal ortamlarının bir sonucu olarak gelişmekte olan ülkelerde daha cazip ve popüler hale gelmiştir. Gelişmekte olan ülkeler, ekoturizm sayesinde yaban hayatı ve doğal yaşam alanlarından büyük ölçüde yararlanmıştır. Ülkemiz ekoturizm açısından zengin bir potansiyele sahiptir. Mevcut olan potansiyelini gün geçtikte ortaya çıkaracağı aşikardır.

Ekoturizm, çevresel konularla ilgili olarak insanlar arasında farkındalığı arttırabilir çevreye karşı insanları eğitebilir ve koruma projeleri ve bilimsel araştırmaları finanse etmeye yardımcı olan mali kazanç için ziyaretçileri bir araya getirebilir. Ekoturizm gerek çevreye gerekse yerel halka ve bölgenin ekonomisine etki yapmaktadır. Bu anlamıyla ekoturizm fayda sağlayan bir turizm çeşididir. Ekoturizme katılan yön veren turistler çevreyi koruma bilinciyle hareket ederler diğer yandan yerel halkın gelişmesini sağlarlar.

Ekoturistler modernleşen dünya ile birlikte çevreye olan ilgilinin artmasıyla doğan turistlerdir, bu anlamda ekoturist pazarı önemli bir talebi oluşturmaktadırlar. Ekonomik gelirleri yüksek olan ekoturistler ziyaret ettikleri ülkelere ekonomik açıdan önemli bir katkı sağlamaktadır. Ekoturizm pazarından daha fazla pay almak isteyen ülkemizin ekoturist taleplerine yönelik çalışmalara yön vermesi gerekmektedir. Ekoturizmi en iyi uygulayan ülkeler örnek alınabilir, bilgi ve tecrübeler paylaşılabilir. Ülkemizi ziyaret eden ekoturistlerin

profilleri çıkarılabilir. Ekoturizm üzerine yapılan projelerin sayıları arttırılabilir. Yerel halkın bu konuda bilinçlenmesiyle birlikte devlet-özel sektör-yerel halk üçgeninde uygulamalar geliştirilebilir.

KAYNAKÇA

Akay, B. & Zengin, B. (2012). Ekoturizm Kaynaklarının Geliştirilmesi: Doğu Marmara Bölgesi Örneği. *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 14(23), 115-122.

Azlizam, A., Mohd Aswad, R., Asli, D. A. T. & Shazali, J. (2012). Local community ecotourism business experience in Kuala Tahan. *Malaysia. Malaysian Forester*, 75(1), 53-64.

Australian Government , ea.gov.au adresinden erişildi (Erişim Tarihi: 17.03.2017)

Bahtiyar, D. (2017). Ekolojik Oteller Kapsamında Ekoturistlerin Kişilik Özellikleri, Motivasyonları ve Memnuniyetleri Arasındaki İlişki: Ege-Akdeniz Bölgesi Alan Araştırması. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.

Beh, A. & Bruyere, B. L. (2007). Segmentation By Visitor Motivation İn Three Kenyan National Reserves. *Tourism Management*, 28(6), 1464-1471.

Birleşmiş Milletler Çevre Programının Genel Müdürü Klaus Toepfer. (2002). <https://www.theguardian.com/travel/2002/mar/09/ecotourism.guardiansaturdaytravelsection:27.10.2017> adresinden erişildi (Erişim Tarihi: 27.10.2017)

Blamey, R. K. & Braithwaite, V. A. (1997) . A Social Values Segmentati On Of The Potential Ecotourism Market . *Journal of Sustainable Tourism*, 5(1), 29-45.

Bolton, M. & Coined, C. (ed.). (1997). *Loving them: Wildlife and Ecotourism*. Earth Scan Publications, London.

Brieau, M., Roy, J., Durif, F. & Prim-Allaz, I. (2011). Valeurs et risques perclis du tourisme durable. *Le cas du spa Eastman-*. *Revue francaise du marketing*, 232, 7-22.

Chang-Hung, T., Paul, F. J. & Smith, S. J. (2004). Profiling Taiwanese Ecotourists Using a Self-definition Approach. *Journal of Sustainable Tourism*,12(2), 25-37.

Cheung, Lewis T. O. & Jim, C. Y (2013). Ecotourism Service Preference And Management İn Hong Kong. *International Journal of Sustainable Development & World Ecology*, 20(2), 182-194.

Couture, M. (2002) . Nature Et Tourism E: L 'Éco Tourisme Au Québec En 2002. *Téoros*, 1 (21), 43-49.

Çevirgen, A. (2004). Edremit Yöresinde Ekoturizme Yönelik Bir Talep Araştırması. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 12, 46-67.

Durif, F., Carolin B., Lova R. & Francois-Lecompte, A. (2011). Socially Responsible Consumers: Profile And İmplications For Marketing Strategy . *International Review Of Business Research Papers*, 7(6), 215-224.

Eagles, P. F. J. (1994). *Kanada'lı Ekoturistlerin Seyahat Motivasyonları, Turizmde Seçme Makaleler*. TUGEV, İstanbul.

Failte İreland.(2000). www.failteireland.ie/FailteIreland/.../Ecotourism_Handbook, adresinden erişildi (Erişim Tarihi: 07.04.2017)

- Fennell, D. (2003). *Ecotourism*, Bıçaklar Kitapevi Basım Yayınevi. Ankara
- Galloway, G. (2002). Psychographic Segmentation Of Park Visitor Markets: Evidence For The Utility Of Sensation Seeking. *Tourism Management* 23, 581-596.
- Herbig P. & O'hara B. (1997). Ecotourism: a Guide for Marketers. *European Business Review*, 97(5), 231-236.
- Hovardas, T. & Kostas P. (2006). Evaluation of the environmentalist dimensions of ecotourism at the Dadia Forest Reserve (Greece). *Environmental Management*. 38(5), 810-822.
- Kerstetter, D. L., Hou, J. S. & Lin, C. H. (2004). Profiling Taiwanese Ecotourists Using A Behavioral Approach . *Tourism Management*, 25, 491-98.
- Lawton L. , Weaver D., Faulkner, B., Moscardo, G. & Laws, E. (ed.). (2001). *Nature-based Tourism and Ecotourism*. John Wiley and Sons Australia Ltd., Australia, 34-48.
- Lawton, L. J. (2002). A Profile of Older Adult Ecotourists In Australia. *Journal of Hospitality & Leisure Marketing*. 9(1-2), 113-132.
- Lindberg, K. (1991). *Policies For Maximizing Nature Tourism's Ecological And Economic Benefits* . World resources institute. Washington, OC
- Lindberg, K., Enriquez, J. & Sproule, K. (1996). Ecotourism Questioned: Case Studies From Belize. *Annals of Tourism Research*, 23(3), 543-562.
- Palacio, V. & McCool, S. F. (1997), Identifying Ecotourists In Belize Through Benefit Segmentation: A Preliminary Analysis. *Journal of Sustainable Tourism*, 5(3), 234-243.
- Sheena, B., Mariapan, M. & Azlizam, A. (2015). Characteristics Of Malaysian Ecotourist Segments In Kinabalu Park, Sabah . *Tourism Geographies*, 17(1): 1-18.
- The International Ecotourism Society (TIES). (2000). Ecotourism Statistical Fact Sheet, www.ecotourism.org/textfiles/statistical/pdf, adresinden erişildi (Erişim Tarihi: 01.03.2017)
- Twynnam, G. D. & Robinson, D. W. (1997). *A Market Segmentation Analysis of Desired Ecotourism Opportunities*. Ontario: NODA/NFP.
- Weaver, D. B. (1999). Magnitude of Ecotourism in Costa Rica and Kenya. *Annals of Tourism Research*, 26(4), 792-816.
- Weaver, D. B. (2002). Hard-core Ecotourists in Lamington National Park, Australia''. *Journal of Ecotourism*, 1(1),19-35.
- Weaver, D. B. (ed.). (2001). *The Encyclopaedia of Ecotourism*. CABI Publishing, Wallingford, UK.
- Weaver, D. B. & Lawton, L. J. (2002). Overnight Ecotourist Market Segmentation in the Gold Coast Hinterland of Australia. *Journal of Travel Research*, 40, 270-280.
- Wight, P. A.& Weaver, D.B. (ed.). (2001). *Ecotourists: Not a Homogeneous Market Segment*, The Encyclopedia of Ecotourism CABI International, Australia.
- Zografos, C. & Allcroft, D. (2007). The Environmental Values of Potential Ecotourists: A Segmentation Study. *Journal of Sustainable Tourism*, 15(1),44-66.